

Leto XVIII.

Štev. 5.

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.

Telefon štev. 73.

Naročnina do konca leta 35 D, polletno 20 D, četrletno 10 D.

Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Za odgovor priložite znamko. Govorilne ure uredništva ob ponedeljkih od 10. do 11. ure dopoldne.

Koliko izda naša država denarja za svoje potrebe

(Od našega belgrajskega poročevalca)

Bivša jahalnica in belgrajski teater, sedaj parlament na kralja Milana ulici, je postal središče Belgrada v času proračunske razprave. Finančno leto naše države se pričinja vsako leto s 1. aprilom injenja s 31. marcem. Pred začetkom vsakega finančnega leta predloži finančni minister preko finančnega odbora parlamentu v odobritev proračun za naslednje leto. Pri vsaki taki proračunski debati pride na vrsto najprej poročilo o proračunu, potem pa se vname načelna debata, kateri sledi podrobno razpravljanje o izdatkih vsakega ministrstva. Pri prvi debati se lahko govori o vsem mogočem, predvsem o notranji in zunanji politiki in je ta razprava najbolj zanimivo poglavje ob zasedanjih parlamenta.

Iz poročila, ki ga je prečital pred skupščino poročevalec fin. odbora poslanec dr. Gavrilović, je razvidno, da je letošnji proračun manjši od lanskega za celih 516 milijonov dinarjev, vendar pa še presega za 100 milijonov deseto milijardo. Seveda je predvidenih za te izdatke prav toliko dohodkov. Največ damo za svoje uradništvo, katerega imamo po številu čez 200.000, zanje plačamo tri milijarde devetsto milijonov dinarjev. Za upokojece izdamo na leto okrog ene milijarde, za invalide pa približno 100 milijonov.

Vsi dosedanja govorniki, med njimi tudi finančni minister, povdarjajo, da je treba uvesti v svrhu izboljšanja našega gospodarskega položaja skrajno štednjo.

Številke, ki dajo misliti

Finančni minister je v svojem govoru omenil, da čaka na državno službo 1722 ljudi, ki so dovršili univerzo, 2290 oseb, ki imajo strokovno izobrazbo in 1165 oseb, ki so dovršili maturo. Vsega skupaj čaka na službo 5187 mladih ljudi, ki so popolnoma brez vsakega zaslužka. Da se bo pripomoglo mlademu rodu vseeno do kruha, bo ministrski svet izdal v kratkem odredbo, katera poročena žena lahko še naprej služi v državni službi. V načrtu je, da se odpravi takozvano dvojno zaslužkarstvo v družini (mož

uradnik, žena uradnik). Na ta način se bo napravilo mesto mladini, ki mora dobiti za vsako ceno vsaj kosček kruha.

Finančni minister je v nadaljnjem zatrdil, da se uradništvu ne bodo zmanjšale plaše, pač pa se bo pobiral 1% davek od skupnih prejemkov.

V podrobni načelni raspravi izjavljajo poslanci, člani Jug. narodne stranke, da bodo glasovali proti proračunu, nar. poslanec Pavlič pa bo topot zopet glasoval za proračun.

Husein Kadić izročen sodišču.

Narodna skupščina je soglasno sklenila, da se izroči sodišču nar. poslanec Husein Kadić, ki je

oškodoval državo v znani aferi beglučih obveznic za težke milijone.

- O - C

Igra z Avstrijo

Pakt štirih, ki ga je Mussolini s tako vsiljivostjo prodajal po Evropi, je začel podtalno delovati, največ pri tej nečedni kupčiji je zaslužil Mussolini. Evropske velesile — Francija, Anglija, Nemčija — so mu po dolgem ponujanju prepustile kar vso srednjo Evropo, naj jo oreči po svoji najboljši vesti in vednosti. In jo je začel urejevati v zadovoljnost vseh — Italijanov namreč. Najprej si je hotel zavarovati hrbet s celim obročem pogodb z Madžarsko, Bolgarijo, Turčijo, Albanijo so mu zaupale že mirovne konference, Nemčija pod Hitlerjem pa je itak bila najboljši odjemalec italijanskega fašizma. Vsa ta zgradba diplomatske bistrumnosti pa se je v zadnjem času začela občutno majati: Avstrija, jeziček ravnotežja v srednji Evropi, — edno bolj zgublja na svoji samostojnosti. Na eni strani se je Hitler prevzel

Mussolinijeve pomoči in začel pohlepno stegovati roke po tem mrtvo-rojenom otroku versailskega „miru“, na drugi strani pa se je med demokracijo kršč. soc. stranke in fašizmom Heimvehra in Hitlerjevima fašizmom razvil tak boj, ki je nujno privedel do revolucije, ki jo je Avstrija prestala, toda vsem svetu je postalo jasno, da je to samo umetno podaljšanje življenja, in pa to, da Avstrije ne sme požreti Hitlerjeva Nemčija, ker s tem bi bilo miru v Evropi konec. Tak red je „naredil“ Mussolini s vojnim paktom štirih.

Toda prava diplomatska vojna se je šele pričela. Kako ohraniti sredi tolikih koristolovcev Nemčijo v sedanjih mejah, Avstriji pa omogočiti samostojno življenje. Tako sta se sprla dva otroka poganstva: italijanski in nemški fašizem in Avstriji so se preko Trbiža odprla

Čevljarska obrt in industrija na robu propada

Gre za uničenje celega stanu. — Potrebna je takojšnja pomoč (Nadaljevanje in konec)

Razdejanje, propadanje in beda raste

Danes pa je ves ta veliki pokret zaduščen. Danes naše čevljarstvo bije zadnji smrtni boj s sovražno tujo silo, ki grozeče, preti uničiti še zadnje ostankе nekdanjega napredka in dela. Prepotuj vasi Gorenjske, Dolenjske ali Štajerske, sploh vso banovino, povsod ista slika, povsod samo razdejanja in uničevanje. Čevljar, ki je predstavljal nekoč dobro situiran stan, je danes v revščini in bedi. Premnoge tarejo dolgovi, zaslužka ni, obleke in hrane ni, vsa družina je lačna in razstrgana. Strahotna slika pomankanja in propadanja. Pa to so vendar ljudje, ki ne morejo živeti od miloščine, hočejo le dela, tega pa ni. Padli bodo v breme državi in občini, če ne bo pomoči. Zlepa ni najti primera, da bi socialna stiska uničila kar cel stan in izredčila njegove vrste kot kužna bolezen. Čevljarji postopajo s prekrizanimi rokami okrog hiše, ali pa odhajajo v svet v nadi in upu na rešitev, na delo in zaslužek. Črna in grozna je usoda teh ljudi, ki ostavljajo družine brez sleherne pomoči v pomankanju in bedi doma. Kakšna generacija mora zrasti iz teh razmer in iz teh ljudi.

Čevljarja izpodriva trgovina

Zgodilo se je čudo. Čevljar je nenkrat postal odveč, kot poleti zimska suknja. Vse kar rabiš na noge, ti oskrbi trgovina. To je kakor robot, ki dela mesto živega človeka. V trgovini danes kupuje kmet, meščan, uradnik, delavec itd. Trgovina nudi izgotovljene čevlje, jih popravlja, prodaja nogavice, čemu neki je še potem čevljar. — Čevljarji pa tožijo in tarnajo. Tam, kjer jih je bilo prej šest in so vsi pridno delali, je sedaj eden, pa še ta počiva. V Trzinu na pr., tej zibelki in središču čevljarstva so skoro vsi čevljarji brez dela in obupavajo. Eksperta ni več. — Dela in zaslužka tudi ne. Ko je bila v Trzinu razpisana služba nočnega čuvaja,

je zanjo zaprosilo 26 čevljarskih mojstrov.

Vsa središča čevljarske obrti na Gorenjskem in po vsej banovini so uničena in propadajo, z njimi vred pa, kar je najbolj tragično, propada pod pezo razmer na tisoče slovenskih družin fizično in duševno. — Čevljarske tovarne in usnjarne počivajo, ali pa delajo samo nekaj ur na dan. — Ali mar porabimo danes manj čevljev kot pred deseti leti?

V boj za staro pravico!

Zato vsi na delo, ker je skrajni čas, da se očuva propada in pogina naša domača čevljarska obrt in industrija, da se očuvajo bede in revščine številne slovenske družine, ki zapadajo siromastvu, ker jim tuja sila pije mozeg in kri. Treba pa nam bo skupnosti, poguma, borbenosti in optimizma, da zmaga naše domače delavstvo in njegove stoletne pravice. — Prvo in glavno pa je, kar mora zaveden državljani storiti, da povsod in vselej zahteva in kupuje ter podpira edino le izdelke naših domačih čevljarskih tovarn in izdelke domačega čevljarja, vse tuje pa zavrača in odklanja. — Naša narodna dolžnost je, da to storimo, naš narodni greh in izdajstvo, če tega ne storimo.

Slavko Gregorc.

Romanje na Trsat, združeno z brezplačnim izletom po morju na otok Krk, priredi „Sveta vojska“ tudi letos o Binkoštih 19. in 20. maja. Polovična voznina s posebnim vlakom in posebna ladja sta že zagotovljeni. Prijaviti se je treba čimprej, najpozneje do 8. aprila. Podrobna pojasnila objavi romarski list, ki izide okoli 10. marca. Kdor sporoči svoj naslov, dobi list brezplačno, če se potem romanja udeleži ali ne. Pišite še danes dopisnico na naslov: „Sveta vojska“ Ljubljana, Dunajska c. 17.

vrata v tržezko pristanišče. Nemčija pa si je poiskala novega zaveznika v Poljski in odložila vprašanje koridorja za lepše čase Avstrija pa z odprtim tržaškim pristaniščem nima kaj početi, ker ona potrebuje izvoza za svojo industrijo — toda kam? v Italijo? in uvoza živlenskih potrebščin — toda odkod? iz Italije?

In iznajdljivi Mussolini je prišel na novo misel in jo vsilil vsem svojim zaveznikom, zlasti madjarskim magnatom: obnovitev avstro-ogrske monarhije, ki jo je Italija l. 1918. najbolj podirala, pod p. tomci Habsburžanov, ki tudi še niso opustili vsakega upanja na avstrijski prestol. Tem načrtom se je uprla

Francija z državami Male zveze (ČSR, Rumunijo in Jugoslavijo), ki ne pusti vreči mirovnih pogodb iz l. 1918. kar tako v koš, in Anglija, ki si za enkrat še ne upa poseči v to zapleteno igro, ampak čaka, da se iz teh nejasnih obzirov pokaže nekdo, ki bi utegnil biti premočan v Evropi in proti temu se bo postavila ker hoče, da je ona — najmočnejša.

Poleg škandala Stavijskega in zadnjih nemirov v Franciji in težav nove francoske vlade in resne vojne nevarnosti med Rusijo in Japonsko — to se pravi nove svetovne vojne — je pač vprašanje Avstrije najbolj masna kost, ki jo gloda mednarodna politika.

Edina specialna trgovina ročnih del
v Kranju

M. OGRIZEK

izvršuje
lično in ceneno

entljanje in ažuriranje perila in oblek
predtiskanje vsakovrstnih ročnih del (nad 1000
vzorcev)

strojno in ročno vezenje garnitur, zaves, mo-
dernih in navadnih monogramov, blazin i. dr.
Izgotovljena ročna dela so v veliki izbiri vedno
v zalogi!

Trgovina na Roženv. klancu, podruž-
nica v poslopiju hotela Stare pošte

Najlepše in
najcenejše
fotografije

dobite pri

FOTO JUG
KRANJ

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da
sem pričel svojo **pekovsko obrt v**
Tržiču na Glavnem trgu. Postrežem
Vam vsak dan s svežim kruhom, žem-
ljami, keksi, bobi itd. Sprejemam tudi
kruh v peko.

Kdor me le enkrat poseti, ostane moj
stalen odjemalec. — — Priporoča se

Rande Rotar, pek Tržič
Glavni trg

„BOHN“

Neprekosljiva strešna opeka

Zastopstvo:

KOVINA železnina Kranj

7 dni

reklamnih cen

od 25. II. do 4. III.

Platno:

Neobeljeno platno D 5.—, 5.75
Belo platno D 6.—, 8.25
Šifon D 8.50, 10.50
Posteljno platno 150 cm
15.50, 18.50
Platno za kapne 180 cm 25.50

Podkvaste denarnice za drobiž
D 5.—, 8.—, 12.—

Aktovke 45.—, 50.—

Citron milo D 1.—
Hygiea milo D 2.—
Okroglo kopalno milo
D 5.—

Za gospodinjce:

Likalniki D 22.—, 28.—, 32.—
Stroj za meso 33, 50, 60, 90
Mlin za drobtine 29.—, 35.—
Tehnica do 10 kg 65.—, 95.—
Okrogli ribež D 2.—, 4.—
Omarica za dišave 18.—, 40.—

Naravno mešano

perje kg D 9.—

Ivan Saonik

KRANJ

Vinko Oselji

pečarski mojster
Kranj, Kokriško predm. 37

Stalna zaloga in postavljanje vseh
vrst peči in štedilnikov. Ploščice
za oblaganje sten in tlakov ter
vsa v to stroko spadajoča dela
nudi in postavlja solidno in po
najnižjih cenah. Zuhajte pro-
spekte.

**Knjigarna
Ilirija
Kranj**
Glavni trg

priporoča nakup knjig, šolskih
in pisarniških potrebščin. — Pro-
daja na debelo in na drobno

I. LEVIČNIK

URAR

KRANJ — JESENICE

Največja zaloga ur,
zlatnine, srebrnine in
draguljev. Krasna iz-
bira krstnih, birman-
skih in poročnih daril.

Vsa popravila, urarska
in zlatarska, se izvr-
šujejo solidno in naj-
ceneje.

Izletnikom v Struzevo se toplo
priporoča obisk restavracije

„Slavec“

Strojno ključavničarstvo in mehanična
delavnica

Fr. Rozman - Kranj

Popravlja automobile, motocikle kolesa, ši-
valne stroje, pisalne in poljedelske stroje.
Autogenično varjenje, „Delavski dom“.

Kje dobiš
najceneje ter naj-
boljšo izdelavo
sportnih, smu-
ških kakor tudi

nizkih in visokih boks čevljev? Le pri
Janku Perčiču, čevljarju na Rupi 30

Janko Rant

Kranj

(Dravska ban.)

Trgovina z dežel-
nimi pridelki in
mešanim blagom.
Špirit in žganje v
odprtih in zaprtih
steklenicah. — Na
drobno in na de-
belo. — Telefon
št. 65 - Brzjavi:
RANT KRANJ

Slaščičarna
svečarna
medičarna

FRANC ŠINK

KRANJ, nasproti žup. cerkve

priporoča

zlasti svojo bogato zalogo
voščenih in drugih sveč za
razne prilike, 1 kg že od
Din 30.— naprej.

Pernuš Ivan, Kranj

Trgovina z usnjem in čevlarskimi
potrebščinami. Specijalno izdela-
vanje gornjih delov čevljev vsako-
vrstnih modelov. Najnižje cene!
Solidna in točna postrežba.

Zapišite si!

Josip Koliaš in sinova
kemična čistilnica in parna barvarna
Kranj, Savsko predmestje 38

barva in čisti obleke!

TEDENSKE NOVICE

VSE CENJENE DOPISNIKE prosimo, naj nam ne pošiljajo predolgi dopisov. Marsikateri dopis pri lomljenju v zadnjem hipu odpade, ker je predolg. Dopisov je mnogo, zato prosimo za kratka izražanja.

KRANJ

Konj razbil izložbeno okno. V petek popoldne sta mizar Jože Zupancič in posestnik Anton Fende oba s Primskovega, pripeljala v Kranj nekaj pohištva. Ustavila sta se pred hišo odvetnika dr. Sabothya, kamor sta nesla v pisarno omaro, korja sta pa pustila samega na cesti in ovila vajeti okrog prvega kolesa. Medtem časom, ko je bil konj sam, mu je pa postalo dolgčas, začel je riniti z vozom semintja, morda se je voz spodrsnil na ledenem kupu, konec je bil ta, da je konj voz prirnil čisto povprek ceste, z zadnjim koncem voza pa treščil v izložbeno okno trgovca Božiča, ki se je razletelo na drobne kosce, vredno je pa Din 4000— do 5000—

Sneg s streh plasil in poškodoval ljudi. Ko je za dolgotrajnim lepim vremenom v nedeljo nenadoma nastopil dež, je otajal poledeni sneg na strehah, da je pričel drveti na tla. To se je pa dogodilo ravno v ponedeljek, ko je v Kranju največ ljudi. Tako se je osul velik sneženi plaz z Mastenove hiše in pokopal pod seboj 33 letnega posestnika z Bistrice pri Podbrezjah ter ga tako močno poškodoval, da je moral iskati pomoč pri zdravniku dr. Novoseljskem, ki je ugotovil predvsem hudo pretišenje možganov. Dalje je plaz s strehe podsul Jožeta Bajda trgovca z lesenino in ga nekoliko poškodoval. Na glavnem trgu je pred Mayerjevo hišo sneg podrli stojnico peka Tepine iz Stražišča in tudi druge plašili ljudi. Pred „Jelenom“ je sneg padel na nekega voznika, ga pobil po glavi in po ramenih ter mu splašil konja.

Riziko delo. Na Jezerskem sta v torek dva Zabretova delavca spravljal les v dolino. Enega izmed njiju Tomca Antona iz Srednje Bele pri Preddvoru je hloď udaril na desno nogo in mu jo zmečkal v stopalu. Ponesrečenca je g. Lojze Zabret pripeljal z Jezerskega z avtomobilom v Kranj k zdravniku.

Tudi za Kranj veljavno. Pod naslovom: „Več slovanskih listov v kavarni“ piše „Slovenec“ z dne 23. febr. pod rubriko Ljubljana sledeče: „Kakor čujemo namerava Jug. čsl. liga v Ljubljani izvesti pametno misel: Naši kavarnerji naj bi poleg velikega kupa nemškega tiska, ki ga vsak dan postavljajo pred svoje goste, naročili tudi nekaj češkoslovanskih ilustriranih listov. Prepričani smo, da se bodo kavarnerji temu vabilu odzvali, saj je povpraševanje po slovanskem tisku v naših kavarnah čimdalje večje. V Slovenijo prihaja čimdalje več Čehoslovakov po opravkih in tudi na letovisce, na drugi strani pa raste

tudi pri nas rod, ki se za češki in slovanski jezik res zanima. Tečaji češkega jezika so že rodili obilen sad. Vse navedeno velja tudi za Kranj v polni meri. V naših kavarnah najdeš cele gore dragih nemških časopisov, za katere ne vemo, komu na ljubo so naročeni. Nismo proti dostojnim zlasti avstrijskim časopisom, odločno in enkrat za vselej bodi povedano, da protestiramo proti izzivajočim nemškim revijam in časopisom. Če ne bodo kavarnerji poskrbeli, da prav kmalu izginejo, bomo poskrbeli mi. V zameno naj se naroči več slovanskih listov. Kaj pravi k temu Jugosl. čsl. liga v Kranju.

Sredi Kranja so kradli. Kranjčani so zadnje mesece imeli prav lep mir pred tatovi in vlomilci, da so lahko brezskrbno spali. Zato pa je bil tem bolj hrupen in dramatičen vlom, katerega sta dva vlomilca izvršila v torek zjutraj med drugo in tretjo uro v Prešernovi ulici t. j. sredi Kranja. Prvi in morda edini cilj njunega udejstvovanja je bila trgovina urarja g. Rusa. Tu so jima pa pot in nadaljnje prodiranje zaprle notranje železna vrata, katerih nista mogla in znala ne odpreti, ne razbiti. Z uspehom sta pa vdrla v delikatesno trgovino g. Terčona. Vežna vrata sta odprla najbrže s pravim ključem, oziroma vitrom, vrata v lokal sta pa vlomila. V lokalu sta vse prebrskala in pretaknila, ko sta predvsem iskala denar, se dobro navedla in napila, vzela seboj nekaj salam in rib, iz blagajne vzela Din 1000— Terčonovem sinčku pa iz hranilnika Din 360— tako da trpi g. Terčon škode skupaj Din 1500— Zavarovan je pa samo za blago.

Vlomilca bi morda odnesla še več, da ju ni prepoznal zdravnik dr. Bežek. V pritličju pod njegovo spalnico spi poslovodkinja Vokove trgovine v Kranju. Ta je prva slišala šum in ropotanje. Ker si pa sama radi strahu ni upala kaj ukreniti, je trkala dr. Bežku na strop. Ta je mislil, da je gospodični slabo, se je oblekel in odšel s svojim kovčkom po stopnicah v pritličje. Luč in hoja dr. Bežka je pa opozorila oba vlomilca, ki sta se zadrževala v lokalu kakih dvajset minut, da sta vzela nekaj plena in zbežala hitro skozi vežna vrata. Dr. Bežek je takoj spoznal situacijo pričel je vpiti: tatovi, vlomilci in stekel za njima. Pred Črnobathovo trgovino sta se zasledovana vlomilca obrnila proti dr. Bežku ter dvakrat nanj ustrelila, ta pa je padel na tla. Prvi hip res ni vedel, ali je zadet, potem pa je ugotovil, da je padel, ker se mu je spodrsnilo na mokrih tleh. Noč je bila temna in je močno deževalo. Pri padcu se je dr. Bežek precej močno udaril in opraskal po roki. Vlomilca sta pa izginila v ulico za „lko“. Dr. Bežek je nato poklical stražnike in orožnike ter obvestil Terčonove, ki so vsi v strahu prišli v trgovino. Orožniki so vzeli prstne odtise in takoj pričeli z preiskavo in zasledovanjem. Za vlomilci zaenkrat ni sledu.

Licitacija gramoza bo v ponedeljek 5. marca ob 9. uri v pisarni okraj. cestnega odbora poleg drugih cest tudi za cesto Kranj—Škofja Loka (Gaštel—Suha). Privesti je tudi potrdilo o vplačanih davkih.

Vsi lastniki koles naj se zglase na policijski stražnici, kjer bodo dobili vrnjene prometne knjižice, karere so oddali ob priliki prijave.

Prostovoljna gasilna četa v Kranju je naročila pri tvrdki „Magirus“ v Nemčiji vrtilno auto-lestvo i. s. 18 m visoko. Naročilo te lestve je bilo nujno potrebno, kajti sedanja lestva stoji v gasilski službi že 50 let ter ne odgovarja več sedanjim zahtevam. Lestva je do-

spela minuli mesec v Ljubljano, kjer se vrši sedaj montiranje na novo auto-šasijo znamke „Chevrolet“. Celotni stroški tega modernega gasilskega orodja znašajo Din 200 000—; pripomniti moramo tudi, da je nad 1/3 tega zneska še neporavnane. Slovesna biagoslovitev lestve se bo vršila na praznik dne 10. maja t. l. Vsa društva na Gorenjskem naprošamo, da vpoštevajo ta datum pri svojih prireditvah.

Kranjski občinski proračun. V zadnji številki našega lista smo prinesli izvešček iz načrta proračuna, kakor ga je sestavila večina kranjskega odbora v prepričanju, da smo storili s tem uslugo ne le davkoplačevalcem, katerih se v prvi vrsti tiče, ampak tudi onim, ki so proračun sestavljali, saj jim je tu dana prvič prilika, da pokažejo svoje gospodarske zmožnosti. Kakor pa sedaj čujemo, so se nekateri gospodje radi objave zelo razburjali, kar v resnici ne moremo razumeti, saj so vendar brez dvoma ustvarili najboljše kar znajo in zmorejo.

Ker iz osnutka povzamemo med drugim, da se na novo kreira stalno mesto občinskega monterja, ki bo za današnje čase dobro dotirano z mesečno plačo 2 000 Din, opozarjamo že sedaj številne brezposelne domače monterje in šoferje, da se pravočasno za to mesto pobrigajo. Ne dvomimo prav nič, da se bo to mesto razpisalo, kakor veleljajo zakonski predpisi in da se bo vršila izbira samo po kvalifikaciji, pri čemur se bo gotovo v prvi vrsti oziralo na domačine, seveda pri enaki strokovni sposobnosti.

Kranjsko Gospodarsko društvo. V našem zadnjem poročilu o izvolitvi odbora Gospodarskega društva, so izostala imena nekaterih izvoljenih odbornikov. To poročilo moramo danes izpopolniti v toliko, da navedemo ves odbor, ki je sestavljen sledeče: Maks Fock, predsednik, dr. Franc Semrov, podpredsednik, dr. Beno Sabothy, tajnik, Ivan Savnik, blagajnik, odborniki pa: Miro Peterlin, Ivan Kumer, Ivan Prešern, Ignac Andrašič, Ivan Slavec, Franc Sink, dr. Igo Šilar, Leopold Lenardič, Peter Kobal, Alojzij Hafner, Anton Boh, Ivan Levičnik, Janko Rant, Matija Kokl, Franc Šifrer, Josip Slavec, Josip Aljančič, Rudolf Rakove, Ivan Kovarčič.

Na občnem zboru se je ustanovilo tudi 10 odsekov, ki imajo vršiti podrobno društveno delo. Čim se bodo ti odseki konstituirali, bomo prinesli imena njih načelnikov.

Stražišče

V Budimpešti je umrl v sredo, dne 21. febr. daleč naokoli znani „Kolektor“ g. Pogačnik. V Budimpešti se je pokojni podvrgel operaciji na žolčnem kamnu, pa je podlegel. Pokopan je bil v nedeljo 25. febr. v Budimpešti. — Pred nekaj leti si je rajni postavil novo hišo in na svoje začel s tiskarsko obrtjo, ki je dobro uspevala. Bil je zelo podjeten in neprestano je švilgal njegov mali avto iz kraja v kraj. Znan je zelo po veliki vnemi, ki jo je gojil do starih znamk (filatelist), izdajal je tudi posebno poročilo. — Težko prizadeti družini naše sožalje, njemu pa naj bo ogrska zemlja lahka, saj je lepo previden s sv. zakramenti šel tiskati in pomagati nedoumljivi božji previdnosti v najlepši dobi življenja. Star je bil šele 45 let.

Na sv. Jošt! Ko se malo osuši ni lepšega, ko iti na sv. Jošt in od tam pregledati našo Gorenjsko. Oglasi se pri „mežnarju“, da se ne prehladiš, Tine te bo posadil k zakurjeni peči in ti prinesel čaja. Vidiš belo Ljubljano, enako beli Triglav, Blegaš se ti smehlja, Krvavec že težko čaka, tržiški kot z zgovornim Lomom molči, vse ogledaš, pomoliš in okrepan vsestransko prideš domov.

PREDDVOR

Proračun naše občine za leto 1934/35 je bil sprejet z večino glasov, ki ga tu prinašamo v izvlečku in sicer: Za osebne izdatke: Predsedniku Din 6.000—, tajniku Din 12.000—, blagajniku Din 1.800—, slugi Din 7.200—, babici Din 2.000—, konjaču Din 1.500—, nočnemu čuvaju Din 500—, za potne stroške predsedniku Din 2.000—, pisarniški material Din 2.000—, za šole: Preddvor Din 23.779—, Trstenik Din 13.000—, Kokra Din 10.888—, Goriče Din 10.398—, fond za občinsko hišo Din 10.000—, za kmetijski sklad Din 8.220—, ubožni sklad Din 40.000—, asanacijo vasi Din 3.000—, za zavarovanje tajnika Din 2.800—, požarni ogle-di Din 600—, za vzdrževanje pokopališča Din 20—, za mrhovišče Din 1.650—, podpora prustvom: tujsko prometno društvo Din 1.000—, Sokolu Din 500—, Streljaški družini Preddvor in Goriče po Din 500—, gasilnemu društvu Din 500.

DUPLJE

Sv. Matija led razbija, star pregovor in še velja. Letos pa razbija tudi strehe. V naših Dupljah se to močno občuti. Prizanesel ni niti cerkvi, niti župnišću, kaj šele drugim hišam. Kakšnih drugih nesreč, hvala Bogu ni bilo.

MOŠNJE

Sv. misijon. V dneh od 18. do 25. februarja se je vršil v naši starodavni župniji težko pričakovani, a tudi potrebni sv. misijon. Vodili so ga č. gg. lazaristi iz Ljubljane. S svojimi prekrasnimi govori, premišljevanji in nasveti so blagodejno vplivali na nas ter gotovo odtajali marsikatero še tako versko premrto srce. Udeležba je bila pri vseh treh govorih na dan razveseljiva, zlasti zvečer je bila cerkev skoraj premajhna. Tudi čas misijona nam je naš skrbni gospod župnik izbral tako primerno, ko nam sneg in neugodno vreme ne nudi ta še dela zunaj. No, pa za tako stvar si bo že vsak krščansko misleč človek utrgal čas, zato pa ob drugi priliki krepkeje prijel za delo — saj smo spoznali, kako veliki duševni slabiči smo, potrebni pravega leka in obnove. Genljiv je bil prizor v petek zvečer pri spravi, ko je več stoglava množica pred izpostavljenim Najsvetejšim slovesno obljubila zvestobo Njemu in Ga v nedeljo zjutraj med zvoki petja in pritrkovanja zvonov prejela tudi v svoje srce. Ta čas ustanovljeno Apostolstvo mož in fantov je že sprejelo nad 30 mož in fantov v svoj zapisnik. Kdor se še ni priglasil, naj le pogumno stopi k gospodu župniku, da se vpiše v to „Kristusovo društvo; članarine ni, nič ne „nese ven“, a premnogo koristi. Še enkrat: možje in fantje, korajžo! Prva nedelja v mesecu naj bo naša in tedaj vsi kot en mož k mizi Gospodovi! — Sv. misijon pa nam bo kot prava duhovna obnova, mejnik izvršenih napak, resna spodbuda in cilj v večno srečo

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem

Kupuje od svojih članov krompir, fižol in vse poljske pridelke po najvišjih dnevnih cenah.

Prodaja svojim članom umetna gnojila, cement, koruzo, semena, krmila, moko, motorje in vse specerijsko blago po najnižjih cenah.

Kmetovalci, bodite člani te zadruge!

I. LEVIČNIK

URAR

KRANJ — JESENICE

Največja zaloga ur, zlatnine, srebrnine in draguljev. Krasna izbira krstnih, birman-skih in poročnih daril.

Vsa popravila, urarska in zlatarska, se izvršujejo solidno in najceneje.

po smrti. Gospodom misijonarjem pa izrekamo iskreno zahvalo za tako lepe in koristne besede. Naj vam Bog povrne in blagoslovi vaše delovanje in skrb za zveličanje naših duš.

• CERKLJE •

Cerklje so pristna gorenjska fara, da malo takih. Zato naj „Gorenjec“ pobere tudi tu kako novico. Na kmetih se ne delajo novice kot po mestih, a se le dobi kaj omembe vrednega. Tako smo po dolgem dveletnem presledku videli na odru Ljudskega doma za svečnico in nedeljo prej igro „Dimež“, ki so jo priredili člani gasilnega društva ob polni dvorani občinstva. — Za praznik sv. Treh kraljev pa je Kat. akcija dala na oder versko igro „Trije kralji“, ki je prav lepo uspela. Radi posebnih razmer pa je bila prirejena le za moše iz Apostolstva mož in fantovski odsek KA. Igra se je ponovila tudi za ženske cerkvene organizacije. Sploh čujemo, da se KA živahno udeležuje, kar bo gotovo še poglobilo versko zavest ljudi. Saj versko udejstvovanje pomaga najbolj nositi težave teh težkih časov. Nekateri pa tega ne morejo razumeti, zato jih tudi ljudstvo ne razume. Kdor ni dejansko veren, tega tudi veren kmetški človek ne prizna za svojega; on je že sojen. — Odkar je v juliju lanskega leta v Cerkljah razsajal tifus, stopa vedno bolj v ospredje vprašanje vodovoda, ki ga Cerklje še nimajo. Pa se zdi, da ga še precej časa ne bo. Govori se o vodni zadrugi. Tudi tu bo kriza imela zadnjo besedo. — „Gorenjca“ pri nas radi berejo. V kolportaži se ga prodaja 150—200 izvodov, kar je lepo število.

• TRŽIČ •

Tržiška skupina Jugoslov. strokovne zveze je imela v nedeljo dop. v „Našem domu“ svoj redni letni občni zbor, ki je ob veliki udeležbi članstva potekel povsem mirno in stvarno. Skupina je v preteklem letu živahno delovala. Članstvo je narastlo, pri volitvah v Delavsko zbornico je odnesla absolutno večino in njeni zaupniki se v tukajšnjih obratih vedno bolj uveljavljajo. Za predsednika je bil ponovno izvoljen poštvovalni predilniški delavec Zupan Ciri. V odboru so zastopani delavci vseh večjih tržiških podjetij. Zastopnik centrale Lombardo je pojasnil sedanji položaj delavstva in pozival članstvo, naj vztraja na braniku svojih pravic.

Pokopali smo v nedeljo gospo Ljudmilo Slabe, ženo nekdanjega tržiškega organista. Ker sta njeni dve hčeri agilni cerkveni pevki, je tukajšnji moški cerkveni zbor zapel pred hišo žalosti, v cerkvi in ob odprtem grobu pretresljive žalostinke. Naj počiva v miru!

Pri nedeljski ponovitvi „Othella“ je igrala Emilijo gospodična Marija Ahačičeva, ki je v naglici nadomestila gđc. Slabetovo, ki radi materine smrti ni mogla igrati.

Sneg, ki je padal raz streh, je napravil zadnje dneve precej strahu po Tržiču. Hujših nesreč ni bilo, kot da so bile vsepovsod pretrgane žice električne in telefonske napeljave.

Janko Rant Kranj

Trgovina z deželimi pridelki in mešanim blagom. Spirit in žganje v odprtih in zaprtih steklenicah. — Na drobno in na debelo.

Telefonšt. 65 — Brzjavlj.: RANT KRANJ

• TRBOJE •

Nov grob. Dne 14. februarja, prav na pepelnični večer, je usahnila cvetka na Marijini gredici — Marija Lavrič, po domače Kovarjeva Micka. Celo leto je bolehal, a prav na dan, ko so bili ljudje zjutraj pri pepeljenju v cerkvi in slišali vmes besede, naj se človek spomni, da je prah in da se bo v prah povrnil, je tudi Marija izdihnila svojo blago dušo v roke nebeškega Ženina. — Vdano je trpelo. Dotrpele je in upamo, da pri Bogu in Mariji uživa zdaj večno plačilo in neskaljeno veselje. — Lep je bil tudi njen pogreb. Po slovesni sveti maši zadušnici so jo spremile vse tovaršice domače Marijine družbe na pokopališče, kjer bo nje truplo čakalo vstajenja. Pevke pod vodstvom domačega g. organista so ji zapele lepe, globoko pomenljive žalostinke, potem ko je bil domači g. voditelj družbe spregovoril nekaj ganljivih besed v slovo. Velika udeležba pri pogrebu v soboto 17. februarja je pokazala, da je bila Marija pri vseh priljubljenosti deklet. Pričeli so to mnogi venci, ki so jih spletili v raznih hišah. Tudi domači gasilci so jo spremljali na zadnji poti s svojim vencem. Naj počiva v miru!

V občini Smlednik-Trboje dobe novo poslopje — lep občinski dom, ki ki naj bi vezal v medsebojni ljubezni in edinosti vse v to veliko občino združene stare občine. Tudi vasi onkraj Save bodo imele krajšo pot do središča

GOSPODARSTVO

Žitni trg. Po poročilih je na tuzemskem žitnem trgu tendenca za pšenico mirna in so kupčije zelo malenkostne.

Cene stari in umetno sušeni koruzi so se nadalje zvišale. Blaga je malo razpoložljivega, povpraševanje zanj pa je živahno. Tudi cene novi koruzi so se zvišale, ker je povpraševanje posebno iz pasivnih krajev zelo živahno. Računa se na zvišanje cen tudi nadalje.

Krompir. Za beli krompir „Oneida“ je stalno povpraševanje ter se je cena zvišala na 70 par pri kg. Posebno živahno povpraševanje je za semenski krompir „Oneida“. Ali se bo cena za Oneida držala, je malo verjetno, ker so v Slavoniji odprli ponovno nasipe krompirja, ter nakladajo „Ella“ in „Schneeflocken“ in sicer po zelo nizki ceni. Povpraševanje za „Rožnik“ je tudi v naprej manjše. Kupci se stalno pritožujejo, da je tukajšnji letošnji roza krompir zelo droben, prsten in vsled tega nima lepega lica. Potrebno je strogo prebirati.

V Subotici in Vranje notira rožnik Din 0'63 za kg. Ti okoliši imajo zadnje leto zelo lepo debelo blago in močno konkurirajo našemu „Rožniku“ in to z ozirom na kvaliteto in ceno.

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju je odposlala v pasivne kraje od druge polovice jan. 1934 do danes 46 vagonov krompirja.

Pojasnilo. V 3. številki „Gorenjca“ z dne 17. februarja t. l. smo objavili notico „Zadruga in plačevanje davka“, v kateri pa so nekatere netočnosti, ki jih v naslednjem pojasnimo.

Clen 11 načrta zakona o spremembah zakona o neposrednih davkih se glasi tako le: „Za točko 8 čl. 76 zakona o neposrednih davkih se dodaja nov odstavek: Zadruga iz točke 7 in 8, ako poslujejo z nečlani, nimajo pravice na oprostitve, vsako odstopanje od predpisov v teh točkah, kakor tudi prodaja luksuznih predmetov iz seznama, ki ga ugotovi minister za poljedelstvo v sporazumu z ministrom za fi-

in sedeža županstva. Gradili bodo nov most čez Savo, ker je prevažanje s čolnom dostikrat zares neprimerno in nevarno. Za novi občinski dom in novi most je menda že stavljen predlog po 10.000 Din.

Smlednik-Trboje. Pravijo tudi, da bodo zdaj kmalu nove občinske volitve. Prejšnje so bile od upravnega sodišča razveljavljene, češ da volivna komisija ni znala prav šteti glasov. V teku tridesetih dni bi se imele že vršiti nove volitve. A še zdaj ni objavljeno, kdaj se bodo vršile. Kje tiči vzrok? — Radovedni občinarji.

• Predoslije •

Občinsko gospodarstvo. Občane naše občine bo morda zanimalo poročilo o občinskem proračunu, v katerem se zrcali vse naše javno gospodarstvo in katerega na kratko v naslednjem priobčujemo. Izdatki: osebni izdatki (obč. uslužbenci) Din 18.000-; materijelni izdatki: obč. upravna oblast Din 9.100-; osebna in imovinska varnost (gasilci, javna razsvetljava) Din 6.900-. Narodna prosveta: šola v Predosljih Din 21.913-, na Primskovem Din 23.823-, podpora društvom Din 800- je skupaj Din 46.636-. Finančna stroka Din 5.000-. Gradbena stroka: vzdrževanje in popravilo obč. cest mostov in vodovoda Din 28.957-. Kmetijstvo in živinoreja Din 8.000-. Narodno zdravje Din 100- (cepivo). Socialno skrbstvo Din 11.900-. Skupni izdatki znašajo Din 134.593-.

nance, in prodaja alkoholnih pijač imajo za posledico trajno izgubo davčne prostosti.

Trgovina z vinom v Sloveniji. Trgovina z vinom v Sloveniji je sedaj zelo slaba. V zadnjem času so vinogradniki prodali nekaj vagonov slabšega vina po Din 3- do Din 4- za liter. Za boljša vina ni zanimanja ter je pričakovati zboljšanja šele na poletje.

Na podlagi sedanjih zalog vina na Dolenjskem, Beli Krajini in Štajerskem bi bilo soditi, da se bodo cene vinu v poletju zvišale, seveda če ne pridejo vmes kake druge težkoče. Sedaj plačujejo običajna bela vina od Din 7-50 do Din 9-50, boljša vina od Din 9-50 do 10-50. Črna vina in cviček plačujejo po Din 5- in še višje.

Novo trgovinska pogajanja z Avstrijo glede izvoza prašičev. V Beograd so prišli predstavniki avstrijske vlade v svrhu pogajanj z jugoslovansko vlado glede izvoza prašičev iz Jugoslavije v Avstrijo. Jugoslovanska vlada se trudi, da bi smeli naši izvozniki izvoziti čimveč takega blaga v Avstrijo, s čemer bi veliko koristilo našim kmetom, ker bi se v slučaju večjega izvoza cene znatno povišale. Avstrija se sicer brani povišati izvozno količino, vendar upajmo, da se bodo dogovori obojestransko zadovoljivo rešili.

Kranjski živinski sejem 26. febr. Prignali so na trg 1 bika, prodan; 58 volov, 31 prodanih; 25 krav, 7 prodanih; 2 telci, obe prodani; 28 prašičev, nobeden prodan. Cene so ostale stare, ker pa je bila kupčija zelo slaba, so se nagibale nekoliko navzdol. Sejem je bil zelo mrtev, brez povpraševanja in zanimanja, kar se že dolgo ni pripetilo.

Pridelek vina v Sloveniji. Leta 1932 je znašal pridelek vina v Sloveniji 23.41 hl na hektar, skupaj 559.113 hl. Leta 1933 pa samo 11.16 hl na hektar, skupaj samo 270.473 hl. Od leta 1932 do 1933 smo nazadovali za 289.360 hl.

„Ljudski oder“, list za poglobitev našega igranja. Leto I., štev. 1.—2. Izdaja „Založba ljudskih iger“ v Kranju kot del svojih rednih izdanj (list s štiri igrami vred letno Din 60-), list sam letno Din 20-). — Izšla je prva številka revije, ki se vsa posveča najvažnejšemu in najbolj vidnemu delu vseh naših društev — igranju. Vendar uvaja v to igranje novo smer. Postaviti hoče tudi in zlasti oder izrabiti v službo katoliške akcije, kdor pozna stanje naših odrov, bo priznal, da je takšno delo neobhodno potrebno. Želimo, da bi založba ljudskih iger našla čim več odziva pri vseh naših društvih. V prvi številki je objavljeno zelo pomembno pismo škofa Rožmana in mariborske in ljubljanske katoliške akcije. Številka poudarja eno glavno misel: Katoliški teater. — Toplo priporočam!

Vrednost denarja

Jugoslovanske borze za devize so notirale dne 28. II. 1934 za	Z 28-50/100 na plačilo	Nar. banke
1 francoski frank	Din 2-26	2-90
1 angleški funt	„ 175-—	224-87
1 ameriški dolar	„ 34-20	43-94
1 italijansko liro	„ 2-99	3-84
1 češko krono	„ 1-43	1-83
1 nemško marko	„ 13-60	17-47
1 švicarski frank	„ 11-13	14-30
1 belgijski frank	„ 8-—	10-28
1 holandski goldinar	„ 23-20	29-81
Avstrijski šiling pa je notiral v priv. prometu Din 8-90.		

V preteklem tednu je italijanska lira nekoliko nazadovala, vendar pa je že danes na isti višini, kot je bila prej. Ta pretresljaj je pripisovati čehoslovanskim spremembam na denarnem trgu. Italijanska vlada pa je sklenila, da se ne bo ozirala na države, ki zapuščajo zlato, aluto, pač pa se bo točno držala svojega zlatega stanja. Radi tega za enkrat ni nevarnosti da bi lira v bodoče padla.

• MALI OGLASI •

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 50 para. Najmanjši znesek pri teh oglasih je 6 Din. — Oglas se plača pri predaji naročila. Za odgovor treba priložiti 2 Din v znamkah.

OTOMANE, DIVANE, MODROCE in vsa v stroko spadajoča dela. Vam nudi najceneje, ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

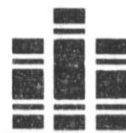
PO IZREDNO NIZKI CENI najlepše visoko in nizko debelno sadno drevje ter več tisoč jabolčnih divjakov za spomladansko saditev odda: Debeljak P. Podbrezje 14.

VAJENCA za izdelavo damskih torbic aktovk itd. sprejemem. M. Šipic, sedlarstvo Kranj

NAPRODAJ imam repo in korenje M. Finžgar, Prebačevo 41.

ZAKONSKI PAR išče stanovanje s 1. aprilom po možnosti v mestu sicer v bližini, sobo s kuhinjo.

V KRANJU ODDAM takoj, radi druge zaposlenosti gostilno nasproti farne cerkve v najem. Ernest Ručigaj.

**Knjigarna
Ilirija Kranj**

Glavni trg
priporoča nakup knjig, šolskih in pisarniških potrebščin. — Prodaja na debelo in na drobno